

IVANCSÓ ISTVÁN

II. JÁNOS PÁL PÁPA

TARTALOM: 1. Életút a pápaságig; 2. Adatok a pápaságából; 3. Pápaságának kronológiája; 4. Magyarok, akiket oltárra emelt; 5. Magyarországi látogatásai; 6. Temetésének egy sajátossága.

1. Életút a pápaságig

Szent Péter apostol 264. utódja, II. János Pál pápa 2005. április 2-án 21.37-kor elhunyt. Pápasága csaknem 27 esztendőn át tartott, s hosszúságára nézve a harmadik volt az Egyház életében.

Családi nevén Karol Józef Wojtyła 1920. május 18-án született a Krakkótól mintegy 50 kilométerre fekvő Wadowice nevű városban. Édesapja Karol Wojtyła, édesanyja pedig Emilia Kaczorowska volt, aki 1929-ben meghalt. Egy idősebb testvére volt, akit Edmundnak hívtak, s aki orvosként 1932-ben hunyt el. Édesapja hadseregben teljesített szolgálatot, és 1941-ben halt meg.

Karol kilenc évesen lett elsőáldozó, tizennyolc esztendő korában pedig megbérmálkozott. Miután befejezte középiskolai tanulmányait a wadoiwiczei Marcin Wadowita iskolában, 1938-ban beiratkozott a krakkói Jagelló Egyetemre. Amikor azonban a nácista fegyveres erők 1939-ben bezárták az egyetemet, a fiatal Karol munkát keresett. Így 1940 és 1944 között bányában dolgozott, majd a Solvay kémiai gyárban, hogy fenntarthassa magát és elkerülje a Németországba való deportálást.

Minthogy 1942-től kezdve a papi hivatást érezte magában, a krakkói titkos szemináriumba kezdett járni, melyet a krakkói érsek, Adam Stefan Sapieha bíboros vezetett. Közben pedig a szintén titokban működő „Rapszodikus Színház” tagja lett.

A háború befejeztével folytatta teológiai tanulmányait az újra megnyitott krakkói szemináriumban, illetve a Jagelló Egyetem Teológiai Karán. Miután ezt elvégezte, 1946. november 1-jén pappá szentelődött. Ezt követően Spieha bíboros Rómába küldte tanulmányai folytatására, ahol teológiai doktorátust szerzett 1948-ban. Disszertációjának témája: a

hit Keresztes Szent János műveiben. Ebben az időben, a szünidők alatt lelkipásztori munkát folytatott a Franciaországba, Belgiumba és Hollandiába emigrált lengyel keresztények körében.

Aztán 1948-ban hazatért Lengyelországba, és előbb a Krakkóhoz közeleső Niegowic plébániájára lett utódlási joggal kinevezve, majd pedig a városi Szent Flórián plébániájára. Majd 1951-ig egyetemi lelkész volt, s folytatta a filozófiai és teológiai tanulmányait. Ezt követően 1953-ban megvédte a Lublini egyetemen doktori disszertációját, amely Max Scheler etikájából kiindulva egy keresztény etika megalapításának lehetőségéről szólt. Később az erkölcszociológia és etika professzora lett a krakkói szemináriumban és a lublini egyetem teológiai karán.

Fontos dátum következett életében: 1958. július 4-án XII. Pius pápa Ombi címzetes püspökévé, krakkói segédpüspökké nevezte ki. A püspökké szentelése 1958. szeptember 28-án történt a krakkói Wawel székesegyházban. Ezt Eugeniusz Baziak érsek végezte. 1964. január 13-án VI. Pál pápa krakkói érsekké nevezte ki, majd pedig 1967. június 26-án bíborossá kreálta.

Karol Wojtila 1962 októbere és 1965 decembere között részt vett a II. Vatikáni Zsinaton. Fontos szerepet kapott a *Gaudium et spes* zsinati konstitúció kidolgozásában. Összesen öt püspöki szinóduson vett részt még a pápasága előtt.

Tizenöt esztendőn keresztül tevékenykedett Krakkó érsekeként. Dolgozott, imádkozott, könyvet írt.

Aztán I. János Pál pápa rövid pápasága után 1978. október 16-án út választották meg pápának. Ezzel ő lett a történelemben az első szláv nemzetiségű pápa, Szent Péter apostol 264. utódja.

2. Adatok a pápaságából

Pápaságától kezdve II. János Pál Olaszországon belül 146 lelkipásztori utat, illetve látogatást tett. Róma püspökeként a 333 plébániájából 317-et meglátogatott. Külföldi apostoli útjainak száma – mely Péter utódjának az egész világegyházra irányuló gondoskodásának jele – összesen 104 volt.

Főbb dokumentumai közé 14 enciklikát, 15 apostoli buzdítást, 11 apostoli konstitúciót és 45 apostoli levelet sorolnak. A II. János Pál nevéhez öt könyv is fűződik, melyeket pápaként írt.

A szentatya 147 boldoggá avatási szertartást végzett – melyek során 1338 személyt avatott boldoggá. Ugyancsak végzett 51 szentté

avatást, amikor összesen 482 személyt kanonizált. Tartott még 9 konzisztóriumot is, amikor 231 bíborost kreált (plusz egy személyt in pectore, akinek neve nem került nyilvánosságra). A teljes Bíborosi Kollégiumot 6 alkalommal hívta össze, s ezen alkalmakkor ő elnökölt.

A pápa 1978-tól napjainkig 15 Püspöki Szinódust hívott össze: hatszor rendes általános gyűlésre (1980-ban, 1983-ban, 1987-ben, 1990-ben, 1994-ben és 2001-ben), egy rendkívülit általános gyűlésre (1985-ben) és nyolc speciálist (1980-ban, 1991-ben, 1994-ben, 1995-ben, 1997-ben, kettőt 1998-ban és 1999-ben).

Egyetlen pápa sem találkozott annyi személlyel, mint II. János Pál: a szerdai 1160 általános kihallgatáson 17.600.000 zarándokkal. Ebbe nem számítanak bele a magánkihallgatások és szertartási rendezvények (csupán a nagy jubileumi esztendőben több mint nyolcmillió zarándokkal). Sőt, azok sem, akikkel az olaszországi és külföldi lelkipásztori útjain találkozott a pápa. Számptalan sok kormányzati személyiséget is fogadott kihallgatáson: elég csak a 38 hivatalos látogatásra és a 738 kihallgatásra és találkozóra gondolni, amikor államfőket fogadott, továbbá a 246 kihallgatásra és találkozóra, amikor miniszterelnököket fogadott a pápa.

3. Pápaságának kronológiája

1978-ban

Október 16. – Pápává választják, és a II. János Pál nevet veszi fel. Ő lett Róma 264. püspöke.

November 5. – Felkeresi Olaszország két védőszentjének szentélyét: Assisit és Sienát.

November 12. – A lateráni bazilikát, Róma püspökének székesegyházát birtokba veszi.

December 2. – Levelet intéz Magyarország püspökeihez.

1979-ben

Január 25. és február 1. között – A mexikói Pueblába megy első külföldi útjára, ahol a Latin-amerikai Püspöki Tanács konferenciáját tartják a felszabadítás teológiájáról

Március 4. – Megjelenik a pápa *Redemptor hominis* című első enciklikája.

Október 16. – Megjelenik a *Catechesi tradendae* kezdetű apostoli buzdítása.

November 5. és 9. között – Összehívja a Bíborosi Kollégiumot tanácsadás céljából. Négy száz év után először történt ez meg.

1980-ban

Február 24. – II. János Pál pápa apostoli levelet adott ki az Eucharisztia-ról.

Április 6. – Pápai levélben sürgeti a magyar püspököket és papokat az iskolai és templomi hitoktatás végzésére.

Október 8. – A római Szent Péter bazilika altemplomában felszenteli a magyar kápolnát.

November 30. – Megjelenteti második enciklikáját: *Dives in misericordia* címmel.

December 30. – Európa társvédőszenstjeivé nyilvánítja Szent Cirillt és Szent Metódot az *Egregiae virtutis* kezdetű apostoli levelével.

1981-ben

Január 15. – Fogadja a lengyel Szolidaritás küldöttségét.

Május 13. – Mehmet Ali Agca merényletet követ el a szentatya ellen a Szent Péter téren.

Szeptember 14. – Megjelenik harmadik enciklikája, a *Laborem exercens*.

November 15. – Levelet küld a magyar Egyházhoz Szent Erzsébet halálának 750. évfordulója alkalmából.

November 22. – Megjelenik a szinódusi ülést összefoglaló apostoli buzdítása, a *Familiaris consortio*, mely a család lelkipásztori kérdéseiről szól.

1982-ben

Június 15. – Genfben utazik a nemzetközi munkaügyi konferenciára, az európai nukleáris kutatóközpontba és a nemzetközi katolikus szervezetekhez.

Október 10. – Szentté avatja Maximilian Kolbe lengyel minorita vértanút.

December 12. – Beszédében megemlékezik a magyar püspökök októberi *ad limina* látogatásáról: Magyarországon a lelkipásztorkodásban

II. János Pál pápa

---

elsőbbiséget kell adni a katekézisnak, az ifjúság, a család, az egyházi hivatások, a szerzetesközösségek ügyének.

1983-ban

Január 25. – Kihirdeti az új Egyházi Törvénykönyvet.

Március 25. – A megváltás 1950. évfordulójára hirdetett szentév megnyitása.

Szeptember 29. és október 29. között – A Püspöki Szinódus ülése; téma: Kiengesztelődés és bűnbánat az Egyház küldetésében.

December 27. – Meglátogatja a börtönben a merénylőjét.

1984-ben

Február 11. – Megjelenteti a *Salvifici doloris* című enciklikáját a szenvedés értelméről.

Március 25. – A *Redemptionis donum* című apostoli buzdítás megjelenése: a szerzetesi elkötelezettségről a megváltás fényében.

Június 12. és 17. között – Látogatás az Egyházak Világtanácsának genfi központjában.

December 11. – Kiadja a szinódusi ülést összefoglaló buzdítást *Reconciliatio et Paenitentia* címmel a kiengesztelődésről és bűnbánatról.

1985-ben

Március 26. – A *Dilecti Amici* kezdetű apostoli levél a világ ifjúságához az ENSZ által meghirdetett ifjúsági év alkalmából.

Március 30. és 31. – Az első Ifjúsági Világnap Rómában.

Június 2. – Megjelenik negyedik enciklikája, a *Slavorum apostoli*, Szent Cirillről és Szent Metódról.

November 21. és 23. között – A Bíborosi Kollégium teljes ülése a Római Kúria reformjáról.

November 25. és december 8. között – A Püspöki Szinódus ülése húsz évvel a II. Vatikáni Zsinat bezárása után.

1986-ban

Április 13. – A római zsinagóga meglátogatása.

Május 18. Megjelenik ötödik enciklikája, a *Dominum et vivificantem*, a Szentlélekről

Október 27. – Assisiben imatálalkozó a békéért a világvallások képviselőivel.

1987-ben

Március 25. – Megjelenik hatodik enciklikája, a *Redemptoris Mater*.

Március 31. és április 3. között – Második Ifjúsági Világtalálkozó hét-száz ezer fiatallal Buenos Airesben.

Április 30. és május 4. között – Edith Stein boldoggá avatása.

Június 7. – A Mária-év megnyitása.

Október 1. és 30. között – A Püspöki Szinódus hetedik rendes ülése a laikusok hivatásáról és küldetéséről az Egyházban és a világban, húsz évvel a II. Vatikáni Zsinat után.

December 3. és 7. között – I. Dimitriosz konstantinápolyi pátriárka látogatása és közös nyilatkozatuk aláírása.

December 30. – Hetedik enciklikájának megjelentetése: *Sollicitudo Rei Socialis* címmel, a modern szociális problémákról a teológia fényében.

1988-ban

Január 25. – Kiadja az orosz kereszténység millenniumára az *Euntes in mundum universum* kezdetű apostoli levelét.

Június 24. – Darázsfalván (Burgenland) mintegy tízezer magyar is részt vesz a pápai szentmisén.

Június 28. – Paskai László esztergomi érsek bíborossá kreálása.

Augusztus 15. – A Mária-év lezárása és a *Mulieris dignitatem* kezdetű apostoli levél megjelenése a női méltóságról.

Augusztus 20. – Szent István halálának 950. évfordulója alkalmából pápai levél jelenik meg a magyar katolikusokhoz. Az 1947 óta először engedélyezett Szent Jobb-körmenet alkalmával Paskai László bíboros bejelenti a pápa meghívását Magyarországra.

Október 5. – Magyar nemzeti zárandoklat Rómába a Szent István-év alkalmából, több ezer hazai és sok száz külföldi magyar részvételével.

December 30. – A szinódusi témát összefoglaló *Christifideles laici* című apostoli buzdítás megjelenése a világiak küldetéséről.

1989-ben

Augusztus 19. és 21. között – A negyedik Ifjúsági Világtalálkozó Santiago de Compostellában.

Október 6. és 10. között – Ázsiai útja során Szöulból üzen Kína népének.

1990-ben

Február 9. – A Szentszék és Magyarország közötti diplomáciai kapcsolat helyreállítása.

Április 21. – Angelo Acerbi érsek, apostoli nuncius átnyújtja megbízólevelét a magyar köztársasági elnöknek.

Szeptember 15. – Keresztes Sándor szentszéki nagykövet átnyújtja megbízólevelét a pápának.

Szeptember 17. – Antall József Magyarország miniszterelnöke a pápánál.

Október 18. – A keleti egyházak kánonjogi kódexének kihirdetése.

December 7. – A *Redemptoris missio* kezdetű enciklika megjelenése a hithirdetésről.

1991-ben

Január 1. – A pápa újévi üzenetet intéz a magyar néphez.

Január 15. – A pápa levélben szólítja fel az amerikai és az iraki elnököt a béke megőrzésére a Perzsa-öbölben.

Április 4. és 7. között – A bíborosok negyedik teljes ülése az élet elleni veszélyekről és a szekták terjedéséről.

Május 1. – A *Centesimus annus* kilencedik enciklika megjelenése a *Rerum novarum* századik évfordulóján.

Május 4. – Mindszenty József bíboros hamvainak esztergomi újratemetésén Opilio Rossi a pápa küldötte.

Augusztus 5. – A gyulafehérvári egyházmegye érseki rangra emelése.

Augusztus 16. és 20. között – A pápa első magyarországi lelkipásztori látogatása.

1992-ben

- Január 1. – A Szentszék elismeri az új orosz föderációt.
Február 8. – A Szentszék diplomáciai kapcsolatot létesít Horvátországgal, Szlovéniával és Ukrajnával.
Április 7. – Megjelenik a *Pastores dabo vobis* kezdetű apostoli buzdítás, mely szinódusi összefoglalás a papképzés mai feladatairól.
Július 12. és 16. között – A pápa rövid kórházi kezelése.
Október 11. – A Katolikus Egyház Katekizmusának bemutatása.

1993-ban

- Január 6. – A pápa a Szent Péter bazilikában püspökké szenteli Ternyák Csabát.
Január 9-10. – Imatalálkozó Assisiben a balkáni békéért.
Május 31. – A pápa Veszprémmel négyre emeli a magyar érsekségek számát. Létrehozza a Kaposvári és a Debrecen-Nyíregyházi egyházmegyét. Több egyházmegye határai módosulnak.
Június 30. – II. János Pál pápa szlovákiai látogatása alkalmával szentté avatja a három kassai vértanút.
Augusztus 6. – A *Veritatis splendor* (tizedik) enciklika megjelenése.
Augusztus 9. és 16. között – A nyolcadik Ifjúsági Világtalálkozó az Amerikában, Denverben.
December 30. – Jeruzsálemben egyezményt ír alá a Szentszék és Izrael, kapcsolataik rendezésének néhány alapelvéről.

1994-ben

- Január 1. – A Társadalomtudományok Pápai Akadémiájának alapítása.
Február 11. – Az Életvédő Pápai Akadémia alapítása.
Április 10. és május 8. között – A Püspöki Szinódus rendkívüli ülése Afrika lelkipásztori kérdéseiről.
Április 16. – A Szentszék és Magyarország megállapodik a tábori püspökség felállításáról.
Május 22. – Az *Ordinatio sacerdotalis* című apostoli levél a papszenteletről.
Június 15. – A Szentszék diplomáciai kapcsolatra lép Izraellel.
Október 8-9. – A családok világtalálkozója Rómában.

II. János Pál pápa

November 10. – Megjelenik a *Tertio millennio adveniente* kezdetű apostoli levél a 2000. évi jubileum előkészítéséről.

1995-ben

Január 11. és 15. között – A tizedik Ifjúsági Világtalálkozó Manilában.

Január 14. – Pápai üzenet a kínai katolikusokhoz.

Március 25. – Az *Evangelium vitae* kezdetű, tizenegyedik enciklika megjelenése.

Május 2. – Az *Oriente lumen* kezdetű apostoli levél megjelenése a keleti egyházakról.

Május 25. – Az *Ut unum sint* kezdetű, tizenkettedik enciklika az ökumenizmusról.

Június 27. és 30. között – I. Bartholomaiosz konstantinápolyi pátriárka római látogatása és közös nyilatkozat aláírása.

Szeptember 4. és 15. között – A Szentszék küldöttsége részt vesz Pekingben az ENSZ-nek a nők helyzetével foglalkozó világkonferenciáján.

Szeptember 14. – Az afrikai szinódust összefoglaló, *Ecclesia in Africa* című apostoli buzdítás megjelenése.

November 26. és december 14. között – A Püspöki Szinódus rendkívüli ülése Libanon lelkipásztori helyzetéről.

1996-ban

Január 6. – Püspökké szenteli Majnek Antal kárpátaljai ferences szerzetest.

Február 22. – Az *Universi Dominici gregis* apostoli konstitúció a pápai szék üresedéséről és a pápaválasztásról.

Március 25. – A *Vita consecrata* című apostoli buzdítás a szerzetesi életre vonatkozó szinódus összefoglalása.

Szeptember 6-7. – A pápa második magyarországi látogatása az ezeréves pannonhalmi főapátságban és Győrben.

November 15. Megjelenik a pápa „Ajándék és titok” című könyve.

November 19. Fidel Castro a pápánál.

December 3. és 6. között – Az anglikán közösség primásának római látogatása és közös nyilatkozat aláírása.

December 10. és 14. között – Az örmény katolikusok római látogatása és közös nyilatkozat aláírása.

1997-ben

- Május 11. – A libanoni szinódust összefoglaló apostoli buzdítás aláírása:
Új remény Libanon számára.
- Június 17. – Új apostoli nuncius érkezik hazánkba: Karl-Josef Rauber
érsek személyében.
- Augusztus 21. és 24. között – A tizenkettedikk Ifjúsági Világtalálkozó
Párizsban.
- Október 2. és 6. között – A családok második világkongresszusa Rio de
Janeiróban.
- Október 19. – A *Divini amoris scientia* kezdetű apostoli levél egyház-
doktorrá nyilvánítja Lisieux-i Szent Terézt.
- November 16. és december 12. között – A Püspöki Szinódus rendkívüli
ülése Amerika lelkipásztori problémáiról.
- December 11. – Tertyák Csaba püspököt érsekké és a Papi Kongregáció
titkárává nevezi ki.

1998-ban

- Március 25. – Konkordátum a Szentszék és Lengyelország között.
- Április 3. – Kicserélik az Apostoli Szentszék és a Magyar Köztársaság
között június 20-án aláírt megállapodás megerősítő okiratait az
egyház-finanszírozási kérdésekről.
- Április 19. és május 14. között – A Püspöki Szinódus rendkívüli ülése
Ázsia lelkipásztori helyzetéről.
- Augusztus 31. – A *Dies Domini* apostoli levél megjelenése a vasárnap
megszenteléséről.
- Szeptember 14. – A pápa tizenharmadik enciklikája *Fides et ratio* cím-
mel.
- Szeptember 18. – Castelgandolfóban II. János Pál pápa fogadja Orbán
Viktor magyar miniszterelnököt és családját.

1999-ben

- Január 22. és 28. között – Mexikói látogatása során a pápa aláírja az
Ecclesia in America című szinódusi összefoglalót, apostoli buzdítást.
- Március 11. – Irán elnökének látogatása a pápánál.

II. János Pál pápa

- Május 7. és 9. között – A pápa háromnapos romániai látogatása, amikor csak a fővárosba megy.
- Június 5. és 17. között – Lengyelországban a pápa szentté avatja Árpád-házi Boldog Kingát, IV. Béla királyunk lányát.
- Június 29. – Apostoli levél arról a szándékáról, hogy az üdvösség történetének szent helyeire kíván zarándokolni.
- Október 1. és 23. között – A Püspöki Szinódus rendkívüli ülése Európa lelkipásztori kérdéseiről. Szent Brigittát, Sziénai Szent Katalint és Edith Steint társvédőszentekké nyilvánítja.
- Október 31. – Az evangélikus – katolikus közös nyilatkozat aláírása Augsburgban a hitbeli megigazulás tanáról.
- December 24-25. – A Szent Péter bazilika és a lateráni Szent János bazilika megnyitásával megkezdődik a Szentév.

2000-ben

- Január 6. – A Szent Péter bazilikában püspökké szenteli Erdő Pétert és Veres Andrászt.
- Március 12. – A pápa ünnepélyes bocsánatkérése Istentől és az érintettektől az Egyház gyermekei által a történelem során elkövetett bűnökért és jogsértésekért.
- Március 20. és 26. között – A pápa szentföldi zarándoklata.
- Május 7. – Ökumenikus megemlékezés a XX. század vértanúiról a Colosseumnál.
- Május 12-13. – A pápa Fatimában boldoggá avatja a két – már elhunyt – látnok pásztorgyermeket, és kihirdeti az úgynevezett „harmadik titkot”.
- Augusztus 15. és 20. között – Ifjúsági Világtalálkozó Rómában.
- Szeptember 23. – A pápa fogadja Mádl Ferenc köztársasági elnököt és Orbán Viktor miniszterelnököt.
- November 8. és 11. között – II. Karekin örmény katolikosz látogatása Rómában.

2001-ben

- Január 6. – A Szentév lezárása alkalmából megjelenik a *Novo millennio ineunte* kezdetű apostoli levél a harmadik évezred távlatairól.
- Január 30. – A magyar püspökök ad limina látogatása alkalmából a pápa üzenetet nyújt át nekik.

- Február 18. – Örmény liturgia a Szent Péter bazilikában az örmény kereszténység 1700. évfordulóján.
- Május 21. és 23. között – A bíborosok hatodik teljes ülése az Egyház legfontosabb missziós feladatairól.
- Szeptember 30. és október 30. között – A Püspöki Szinódus rendes ülése a püspöki küldetésről.
- Október 20. – Az Egyház történetében először egy házaspárt avat boldoggá a pápa.
- November 22. – Az *Ecclesia in Oceania* kezdetű apostoli buzdítás megjelenése a szinódus összefoglalásaként.

2002-ben

- Január 24. Imanap Assisiben a békéért, különböző vallások vezetőinek részvételével.
- Február 11. Az oroszországi katolikus egyházszervezet kialakítása.
- Május 2. – A *Misericordia Dei* kezdetű apostoli levél megjelenése a bűnbánat szentségének néhány szempontjáról.
- Május 22. és 26. között – A pápa Azerbajdzsánban és Bulgáriában.
- Június 18. – Rómában a magyar kulturális évad megnyitása, a pápa fogadja Mádl Ferenc köztársasági elnököt.
- Július 23. és 28. között – Ifjúsági Világtalálkozó Torontóban.
- Október 16. – A *Rosarium Virginis Mariae* kezdetű apostoli levélben a pápa új tizeddel bővíti a rózsafüzért, és 2003-ra meghirdeti a rózsafüzér évét.
- Október 31. – A pápát Róma város díszpolgárává választják.
- November 14. – II. János Pál pápa látogatást tesz az olasz parlamentben.

2003-ban

- Január 25. – A pápa a Családok IV. Nemzetközi Kongresszusához, Manilába, televízión keresztül intéz beszédet.
- Február 10. – Roger Etchegaray bíboros személyes küldöttként viszi a pápa levelét Bagdadba, és tárgyal az iraki háború elkerüléséért.
- Március 1. – Pio Laghi bíboros személyes küldöttként viszi a pápa levelét Washingtonba, és tárgyal az iraki háború elkerüléséért.
- Március 23. – Batthyány-Strattman László, a „szegények orvosa” boldoggá avatása.

II. János Pál pápa

Április 17. – Megjelenik az *Ecclesia de Eucharistia* kezdetű enciklika az Eucharisztia és az Egyház viszonyáról.

Április 27. – Avianói Márk olasz kapucinus, hazánk török uralom alóli felszabadítása apostolának boldoggá avatása.

Szeptember 11. és 14. között – A pápa szlovákiai látogatása a 102. apostoli útja.

2004-ben

Január 24. – A pápa az Esztergom-budapesti főegyházmegye segédpüspökévé nevezi ki Kiss-Rigó Lászlót és Udvardy Györgyöt.

Június 4. – Rómában fogadja Bush amerikai elnököt. Állást foglal az iraki és a közel-keleti helyzet mielőbbi rendezése, Irak szuverenitásának helyreállítása mellett.

Október 3. – A pápa öt boldogot avat, köztük IV. Károly utolsó magyar királyunkat.

Október 17. – Megnyitja az Eucharisztia évét.

November 27. – Rómában I. Bartholomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkának ünnepélyesen átadja Nazianzi Szent Gergely és Aranyhajó Szent János ereklyéit.

2005-ben

Január 18. – A pápa százhatvan rabbit fogad magánkihallgatáson.

Február 1. – A Gemelli-klinikára szállítják influenza, gége- és légcsőgörcsök miatt.

Február 24. – Ismét a Gemelli-klinikára szállítják, ahol gégemetszést hajtanak végre rajta.

Március 13. – Visszatér a Vatikánba.

Április 2. – Este 21 óra 37 perckor meghal.

4. Magyarok, akiket oltárra emelt

Az elmúlt negyedszázad során többször ünnepelhettünk olyan nagy magyarokat, akiket II. János Pál pápa emelt a boldogok, illetve a szentek sorába. *Apor Vilmos* püspököt 1997-ben, *Batthyány-Strattman Lászlót* 2003-ban avatta boldoggá Rómába, sok ezer magyar zarándok jelenlétében.

A kassai vértanúkat – *Körösi Márkot, Grodziecki Menyhértet, Pongrác Istvánt* – Kassán, Nagy Lajos királyunk lányát, *Hedviget* Krakóban, *Árpádházi Kingát* pedig a lengyelországi Oszandecben avatta szentté a pápa.

Romzsa Teodor kárpátaljai görög katolikus püspököt Kijevben emelte a boldogok sorába a szentatyá. A legutóbbi eset pedig Rómában történt, amikor IV. Károly magyar királyt emelte a boldogok sorába.

5. Magyarországi látogatásai

II. János Pál pápa két alkalommal járt lelkipásztori látogatáson hazánkban.

Az 1991-ben történt látogatásának eseményei

Augusztus 16. (péntek) – A pápa délelőtt megérkezik a Ferihegyi repülőtérré.

Esztergomban szentmisét végez a bazilika előtti téren.

A szentatyá haján tér vissza Budapestre, ahol látogatást tesz a parlamentben.

Augusztus 17. (szombat) – Pécs, szentmise a pogányi repülőtéren.

A pápa Budapestre visszatérve a Magyar Tudományos Akadémia budavári épületében találkozik a kultúra és tudomány képviselőivel.

Az esti órákban a diplomáciai testület képviselőit látja vendégül az apostoli nunicatúrán.

Augusztus 18. (vasárnap) – Máriapócs, görög katolikus magyar nyelvű Szent Liturgiát végez a híres kegyhelyen.

Debrecenben ökumenikus találkozót a református Nagytemplomban, a Gályarabok emlékművének megkoszorúzása.

A pápa találkozik Budapesten a zsidó közösség tagjaival.

Augusztus 19. (hétfő) – Szombathely, szentmise a sportrepülőtéren.

Budapestre visszatérve találkozik a papnövendékekkel, majd a fiatalokkal is, a Népstadionban.

Augusztus 20. (kedd) – Budapest

A Szent István bazilikában az idősekkel és betegekkel találkozik.

Ünnepi szentmise a Hősök terén.

II. János Pál pápa részt vesz a püspöki kar rendkívüli konferenciáján.

Búcsúbeszéd a Ferihegyi repülőtéren.

Az 1996-ban történt látogatásának eseményei

Szeptember 6. (péntek)

Érkezés a Ferihegyi repülőtérre.

Pannonhalma – Vesperás az apátságban. Látogatás az idős szerzetesek Szent Adalbert otthonában.

Szeptember 7. (szombat)

Győr – Délelőtti szentmise az ipari park területén.

Találkozó a Püspökvárban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival.

A székesegyházban az egyházmegye papjaival, szerzeteseivel, papnövendékeivel és az egyházközségek képviselőivel találkozik.

Imádkozik Apor Vilmos püspök sírjánál.

6. Temetésének egy sajátossága

A Vatikán előre meghirdette, hogy a pénteki gyászmise a Szent Péter téren kezdődik 10 órakor, és körülbelül 3 óra hosszat tart. Azt is jelezte, hogy a szertartás főcelebránsa *Joseph Ratzinger* bíboros lesz, valamint hogy az összes bíboros és az ökumenikus keleti egyházak pátriárkái koncelebrálnak.

A szertartás során a ciprusfából készült koporsót, a Szentatya holttestével, az oltár mellé helyezték. A holttest mellé egy kis erszényben a pápasága során kiadott bronz és ezüst emlékérmeket, és egy ólomcsövet is elhelyeztek, amely II. János Pál pápa rövid életrajzát tartalmazza latin nyelven.

Mielőtt a koporsót lezárták a Szent Péter bazilikában, *Piero Marini* és *Stanislaw Dziwisz* érsekek egy fehér fátylat helyeztek a Szentatya arcára. Ez egy olyan mozzanat volt, amely eddig még nem szerepelt a pápai temetéseken, viszont a görög katolikus papi (és püspöki) temetés szertartásában benne van. – Ekkor a következő imádságot mondták el:

„Ó, mindenható és örök Isten, élet és halál Ura! Mi reméljük és hisszük, hogy II. János Pál pápa élete immár benned van elrejtve.

Arcát, amely nem látja már ennek a világnak a fényét, világítsa meg mindig az igazi fény, amelynek Benned van kimeríthetetlen forrása!

Arca, amely a Te útjaidat kutatta, hogy azokat megmutassa az Egyház számára, most hadd lássa meg a Te atyai arcodat!

Arca, amelyet mi már nem láthatunk, szemlélje a Te szépségedet, és ajánlja nyáját a Te oltalmadba, aki az Örök Pásztor vagy, aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké! Ámen.”

Ezután került sor a végső ajánlás (Ultima commendatio) és búcsúvétel (Valedictio) szertartásaira.

A gyászmise egyórási ceremóniával fejeződött be, amit már a közvetítésben nem lehetett követni, és amelynek során a ciprusfakoporsót egy ólom- majd egy tölgyfakoporsóba helyezték, majd a vatikáni grottákban a földbe helyezték, néhány méterre Szent Péter sírjától. A koporsót a Magnificat dallamainak felcsendülését követően engedték le a sírgödörbe, majd a Salve Regina ének hangzott fel.

